

De Bemærkninger, jeg vil gjøre, skulle nærmest knytte sig til Konventionens Indhold. For det Første vil jeg sige med Hensyn til Voldgiftsmanden, at det forekommer mig heldigt, at man paa Forhaand er enig om en bestemt Person. Derimod ser man ikke, hvorvidt Bedkommende har modtaget Hvervet som Voldgiftsmand (thi der er i Artikel I. kun Tale om et „Duffe“); men jeg forudsætter, at det er Tilfældet. Og jeg vil strax afværge den Betænelighed, der kunde hvtres om, at Bedkommende var upartist i dette Tilfælde, idet det nemlig vil være Udstillige bekjendt, at den paatænte Voldgiftsmand, Sir Edmund Monson, i en Alder af 24 Aar har været engelsk Attaché i Washington; men for saavidt man mener, at han kunde være paavirket i amerikansk Retning, kan det vist opveies deraf, at han for Diebliffet er engelsk Minister i Athen, hvor der residerer en Konge, som er den danske Konges Søn. De to Ting kunne vist fuldstændig balancere. Jeg nævner ikke dette for at faste nogensomhelst Mistanke om Partisthed ud; men tværtimod for at afværge enhver Kritik i den Henseende. Endvidere anser jeg det for heldigt, at der til Voldgiftsdommer ikke er valgt, som det ofte sker, en kronet Person, der som oftest tillige er uansvarlig; thi Følgen deraf er jo, at den egentlige Dom kommer i andre Hænder; at det egentlige Ansvar undertiden bliver borte, hvorimod man her har en bestemt Person at holde sig til, og man veed, at der fra begge Parterers Side er fuld Tillid til hans Værd, Dygtighed og Upartisthed — Egenstaber, som han udsætter, hvis han ikke vilde bestæbe sig for at vise Upartisthed i Dommen. Det er altsaa, vel at mærke, ikke Dronningen af England, som her er Voldgiftsdommer, men en Mand, som for Tiden er britisk Minister i Athen, men det er uafhængigt, antager jeg, af denne hans Stilling, at han beskæftiger sig med denne Sag. Jeg antager ogsaa, at Voldgiftsdommeren vil forblive i Athen, saa længe Sagen staar paa; det er jo et temmelig neutralt Sted; og det er jo bekjendt, at Stedet ofte kan have Indflydelse paa selve Domstolen. Det er endvidere meget heldigt, at Parterne i Artikel IV. paa Forhaand have erklæret, at de endelig og afgjørende ville tage mod, hvad Voldgiftsdommeren beslutter. Det gjælder jo her om en Stadeserstatning; der er ikke Tale om, at denne Sag kan lede til Krig; men det dreier sig om at hvide Retfærdighed, og det gjælder om at skønne, hvor Retfærdigheden findes. Hensynet til Udgifterne kan naturligvis komme til at spille en stor Rolle og have en vis Indflydelse paa den ene eller anden Part.

Jeg haaber imidlertid, at den høie Rigsdag selv om Dommen skulde gaa os imod, vil være tilstrækkelig høimodig til ikke paa nogen Maade at drage Dommens Upartisthed i Tvivl. Det er kun saaledes, at vi efterhaanden arbeide hen imod en Retstilstand mellem Staterne som den, der nu, tilbøielig i alt Fald, findes i den enkelte Stat.

Der er et Spørgsmaal endnu, der kan fortjene at behøves, og det er, om denne Sag, der er saa overordentlig gammel — den er jo over $\frac{1}{3}$ Aarhundrede gammel — ikke kunde taale at vente lidt endnu, da vi saa mulig kunde opnaa en endnu mere upartist Afgørelse. Der er jo i forskjellige Lande Bestræbelser fremme for at gaa over fra tilfældig Voldgift til vedvarende Voldgift. Det sidste Slaags spores i forskjellige Traktater allerede siden 1848. Særlig har Nordamerika interesseret sig for en saadan Udvikling af Voldgiftsinstitutionen. Jeg har for mig en Skrivelse, som er sendt mig fra London den 6te Februar i Anledning af, at den nordamerikanske Præsident agter i en nær Fremtid at indbyde forskjellige Stater fra Nord- og Sydamerika til at forhandle om dette Spørgsmaal. Det turde være Rigsdagen bekjendt, at ogsaa det engelske Parlament interesserer sig meget derfor, og der reiste i 1887 en Deputation paa flere Hundrede Parlamentsmedlemmers Vegne til Amerika, og havde Foretræde hos den amerikanske Præsident for at interessere ham for en vedvarende Voldgiftstraktat imellem England og Nordamerika; og i Frankrig har man taget Sagen op for ogsaa at faae den uvidet til Frankrig. Den 31te Oktober 1888 var der Møde af engelske og franske Parlamentsmedlemmer i Paris, og de besluttede at indbyde til en international Voldgiftskongres i Paris, som skal afholdes den 29de og 30te Juni i Aar, hvorom Opflag vil findes i Rigsdagens Besøfsale. Det er en Sag, der har været i Bevægelse ogsaa her. I Fjor den 27de Marts besluttede Folkethinget, ved at vedtage en Dagsorden i Anledning af et Andragende med 50 Stemmer mod 16, at erklære sin Sympathi for en Adresse med 5 à 6000 Underkrifter om en vedvarende Voldgiftstraktat mellem de tre nordiske Riger.

Jeg benytter Leiligheden til at give disse saa historiske Oplysninger, fordi jeg beklager, at der hidtil i Folkethinget, som det forekommer mig, ikke har været den Interesse, som der burde være for Udviklingen af Voldgiftsinstitutet, navnlig i Retning af at komme fra tilfældige til vedvarende Voldgiftsretter. Det er den eneste sikre Veie til at modarbeide den Militarisme, som breder sig